

[Niels Westerby.]

politik være, hvis England bliver optaget i fællesmarkedet, og hvordan bør dansk politik være, hvis England ikke bliver optaget i fællesmarkedet? Det er jo nemlig på ingen måde sikkert, at England vil blive optaget; nok ved vi, at der både i Italien og Vesttyskland og de tre Beneluxlande er interesse for engelsk optagelse, men det er samtidig blevet sagt fra de fem landes side, at de vil ikke udsætte fællesmarkedet for en krise, hvis der bliver tale om et fransk veto mod engelsk optagelse. Det vil med andre ord sige, at de fem lande har gjort det lettere for Frankrig at nedlægge et veto, hvis Frankrig ville ønske dette. Vi ved, at der i Frankrig er en betydelig modstand imod engelsk optagelse i fællesmarkedet, og når der på den anden side ikke bliver tale om et betydeligt pres for at få Frankrig til at acceptere den engelske optagelse, så kan man på ingen måde vurdere det som sikkert, at England vil blive optaget.

Der kan naturligvis rejses mange perspektiver, hvis der bliver tale om et nej, og jeg tror ikke, at det kommer til at foreligge foreløbig. Der vil antagelig blive forhandlinger over en årrække, før spørgsmålet bliver endeligt afklaret, antagelig i 1969-70, men helt kan man ikke udelukke, at den franske statschef, general de Gaulle, med sin sans for effekter allerede den 16. maj på en pressekonference vil løfte fligen for, hvad der vil blive den franske politik på markedspolitikens område.

Nu vel, det ligger således, at England anmoder om optagelse i fællesmarkedet og ikke i sin ansøgning har stillet betingelser for optagelse, og det er i hele dette lys, at Danmark foreløbig må se sin europæiske politik, sin markedspolitik.

Det er vores opfattelse i liberalt centrum, at Danmark bør indgive en ansøgning om optagelse i fællesmarkedet sammen med England, men det må samtidig efter vores opfattelse præciseres, at der ikke fra vor side kan blive tale om en dansk enegang i fællesmarkedet. Det er nu engang således,

at kun 20 pct. af vores industrieksport går til fællesmarkedslandene, og at ca. 30 pct. af vores landbrugseksport går til fællesmarkedslandene, medens 80 pct. eller $\frac{4}{5}$ af vores industrieksport går til lande uden for fællesmarkedet og 70 pct. af vores landbrugseksport går til lande uden for fællesmarkedet. Det kan ikke være rigtigt at lade dansk markedspolitik ud fra økonomiske synspunkter alene diktere af hensynet til omkring en tredjedel af vores landbrugseksport og en femtedel af vores industrieksport. Det vil med andre ord sige, at ud fra økonomiske synspunkter bør der ikke blive tale om dansk enegang ind i fællesmarkedet.

Men lige så klart er der politiske betænkninger herved. Tyskland er delt og er vel heller ikke kendt for at være det allermest stabile, politisk set stabile, land i Europa, og ingen kan sige, hvordan den politiske udvikling vil blive i Frankrig på længere sigt, navnlig når general de Gaulle ikke længere er statschef i dette land. Ligeledes kan man heller ikke sige, at politisk stabilitet er det, der kendetegner landet Italien allermest, og vi vil derfor i liberalt centrum anse det for en betænkkelig sag, også af politiske grunde, hvis Danmark foretog en enegang ind i fællesmarkedet.

Men det er også uhyre ønskeligt, hvis Danmark skal deltage i et europæisk samarbejde, at det får en demokratisk karakter. Det vil være tinget bekendt, at de demokratiske institutioner i fællesmarkedet ikke er alt for udviklede. Det europæiske parlament er kun rådgivende, og en kommission, der jo ikke har noget nævneværdigt parlamentarisk ansvar, indtager en stærk plads i hele fællesmarkedsbilledet.

Det er efter vores opfattelse meget vigtigt at styrke den demokratiske europæiske udvikling, og jeg vil ikke anse det for muligt, at Danmarks enegang ind i fællesmarkedet ville kunne bidrage til i nævneværdig grad at styrke den demokratiske udvikling i de seks fællesmarkedslande.

Der kan således anføres både økonomiske,